

Kuuskümmend hoiatavat minutit

Eilses Saaremaa õpetajate hoiatusstreigis osalesid kella kümnest üheteistkümmeni Kuressaare neli kooli, Orissaare, Tornimäe, Valjala ja Kärla kool, kokku vähemalt 250 õpetajat, kes nõuavad Eesti keskmist palka ja õiglasemat palgajuhendit.

Kui pealinnas said koolide õpetajad haridusministeeriumilt oma nõudmistele suusõnalise katte ja otsustati mitte streikida, siis Eesti muud piirkonnad – Tartu, Saaremaa ja Ida-Virumaa pedagoogid – on piltlikult tühja kõhtu kannatanud sedavõrd, et mäss pole kaugel. Saaremaa õpetajad on nõrдинud, et nende tööd vääriliselt ei tasustata.

Kümnest üheteistkümmeni

"Pange uks kinni, ma ütlen teile, keda te otsite? Pange kohe uks kinni, mida teil vaja on?!"

Saaremaa Ühisgümnaasiumi osa õpetajaid on tuntavalt häiritud, sest kuidas sa jätad tunni ära! Vanemapoolsed väarikad daamid torkavad silma oma hirmudega. Mitusada aastat pole ju ülestõuse olnud, kuidas siis ühtäkki mässama hakata? Isegi õige asja eest on piinlik häält teha – sest mine tea, mida võidakse mõelda...

Kuressaare Gümnaasiumi ajal kõõlutas jalgu 14-aastane koolitüdruk: "Nii kena on, saab õues olla, ja kevad on, ja..."

No kas teate ka, miks teil praegu tundi pole?

Lähedale tulnud koolipoisid vaikivad kavalate nägudega.

"Mis siin ikka, need ju õpetajate probleemid – money, money, money."

Kuressaare õpetajad on solidaarsed: On piinlik Eesti Vabariigi pärast. Ajalehtedest on ju lugeda, kui rikas on tegelikult Eesti riik. Ent kui õpetajaid, kes selle riigi lapsi kasvatavad, töötas isegi keskmise järgi ei väärtustata, siis – pole sel riigil ka tulevikku.

"Eesti riik peaks mõtlema sellele, et õpetajad lähevad koolidest ära, ja muuseas, koolidest lähevad ära just kõige edumeelsemad ja ärkсамad inimesed," pihib Kuressaare Põhikooli ametiühingu usaldusisik, võõrkeeleõpetaja **Mariika Varjas**. "Haridusministri hiljutist sõnavõttu televisioonis võiks võtta kui pähesülgamist maakondade õpetajate-

Kalle Kadarik

**Õpilased koolitunnist priid, õpetajad isekeskis aru pidamas – vanavii-
si enam ei saa.**

le. Kuidas teisiti seletada seda, kui minister ütleb, et Tallinnas on probleem lahendatud. Kas see tähendab, et ministri jaoks on Tallinn kogu Eesti?"

Meie koolis läks pärast "palgatõusu" üsna mitmel õpetajal töötasu oluliselt tagasi. [See on tingitud haridusministeeriumi ootamatust korraldusest, mil 1995. aasta jõuludeks koos avansiga maksti välja ka 1996. aasta jaanuari palk. Sestap muutus 1996. aasta õpetajatele poole kuu võrra lühemaks, mille pealt arvestati küll palgatõusu, kuid mis tegelikkuses osutus paljudele nende sissetulekus hoopis tagasilöögiks.]

"Kahekümne kahe tunni eest on mu palk 2880 krooni," nimetab õpetaja Varjas. "Ja põhikoolis on see suhteliselt kõrge õpetaja-tasu." Võrdluseks: transamees teenib kuus oma füüsisega 6000, ja seda pole ka teab mis palju.

Moskviitiga vastu sõitnud ühisgümnaasiumi tööõpetuse õpetaja **Väino Paju**: "Loogiline, et ma olen õpetajana kibestunud. Iga päev lisab piisa kari-

kasse, mis on ammu täis. Kui asi nii jätkub, siis nii kahju kui ka ei ole, tuleb teise töö peale minna."

Nelikümnest rublast 8000 kroonini

Saaremaa Ühisgümnaasiumi ametiühingu usaldusisik **Aado Haandi** on seda usku, et hoiatusstreigist on abi. "Tahta võib ju ei-tea-mida. Oleme realistid ja taotleme, et õpetaja palk oleks Eesti keskmine palk."

Indrek Pitk, kes töötas rubla lõpu-aastatel põhikooli majandujuhatajana, leiab, et praegu teenib õpetaja 40 rubla kuus. "1978–88 oli õpetajate palk keskmiselt 240 rubla, mis saadi kätte. Borodino leib maksis tol ajal 20 kopikat, piimaliiter 24 kopikat, elektrienergia kilkovatt-tund – 2–4 kopikat. Kui panna arvud suhtesse, siis praegu peaks õpetaja teenima vähemalt 8000 krooni," teeb ta lihtsa arvutuse.

René Ansip